

CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de avocatul Liviu Capcelea în interesele lui Radu Prigala,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă Olga Prigala, Radu Prigala și Denis Prigala împotriva lui Eugeniu Prigala, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice” SSC Anenii Noi, privind constatarea faptului încetării căsătoriei dintre foștii soți, recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra imobilului, dispunerea radierii dreptului, partajul bunului comun, recunoașterea dreptului de proprietate, partajul în natură a bunului și compensarea cheltuielilor de judecată

și cererea reconvențională înaintată de Eugeniu Prigala împotriva Olgăi Prigala cu privire la determinarea cotelor-părți din proprietatea comună în devălmășie,

împotriva deciziei din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru

(Dosarul nr. 2ra-602/25

NR. PIGD 2-14071928-01-2ra-21082025)

Examinarea incompletă a cauzei. Omisiunea instanțelor de a se pronunța efectiv asupra capătului de cerere privind partajul în natură, prin confundarea stabilirii cotelor-părți cu realizarea partajului și neexaminarea modalităților legale de încetare a coproprietății.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Judecătoria Anenii Noi, sediul central, jud. N. Ghedrovici,
Curtea de Apel Centru, jud. A. Panov, D. Corlăteanu, L. Bagrin

15 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de avocatul Liviu Capcelea în interesele lui Radu Prigala,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

Acțiunea și argumentele reclamanților

1. La 24 noiembrie 2014, Olga Prigala a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Prigala Eugeniu, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru”, Organul Cadastral Teritorial Anenii Noi, solicitând recunoașterea dreptului său de proprietate exclusivă asupra apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, or. xxxxx și asupra cotei de 39% din terenul aferent imobilului, cu suprafața totală de 0,1341 ha. Totodată, a solicitat radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate înregistrat pe numele lui Eugeniu Prigala asupra cotei de ½ din apartament și teren, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Ulterior, prin cererea de concretizare, reclamanții Olga Prigala, Radu Prigala și Denis Prigala au solicitat: constatarea faptului încetării căsătoriei dintre Olga Prigala și Eugeniu Prigala la 24 aprilie 2001; recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă al Olgăi Prigala asupra cotei de 39% din apartamentul nr. 2 din str. xxxxx, or. xxxxx, și asupra terenului aferent; radierea dreptului lui Eugeniu Prigala asupra acestor bunuri; stabilirea cotelor-părți de câte ¼ pentru fiecare coproprietar asupra apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, or. xxxxx, precum și partajarea în natură a acestui bun între coproprietarii Olga Prigala, Radu Prigala, Denis Prigala și Eugen Prigala.

3. În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că la 28 iulie 1984 între părți a fost încheiată căsătoria, iar aceasta a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 1 august 1989.

4. În anul 2003, în temeiul testamentului din 7 februarie 1996 și al certificatelor de moștenitor, Olga Prigala a dobândit, după decesul Mariei Mazurean, inclusiv apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, or. xxxxx.

5. Prin contractul de vânzare-cumpărare din 12 septembrie 2005, Olga Prigala a înstrăinat acest apartament pentru suma de 100.000 lei.

6. Această sumă a fost depusă în cont de depozit la BC „MobiasBanca” SA, conform contractului din aceeași dată.

7. Ulterior, prin contractul de vânzare-cumpărare din 14 septembrie 2006, Olga Prigala a procurat apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx, or. xxxxx, împreună cu cota de 39% din terenul aferent, bunul fiind înregistrat la ÎS „Cadastru” la 19 septembrie 2006.

8. Reclamanții au menționat că, în Registrul bunurilor imobile, Eugeniu Prigala figurează ca coproprietar al acestui imobil.

9. În opinia acestora, înregistrarea dreptului de proprietate pe numele lui Eugeniu Prigala este ilegală, întrucât bunul a fost dobândit exclusiv din mijloacele proprii ale Olgăi Prigala, obținute din moștenire.

10. Totodată, s-a subliniat că, la momentul dobândirii bunului, părțile nu mai erau în relații de căsătorie, aceasta fiind desfăcută încă în anul 1989.

11. În susținerea acestei afirmații, reclamanții au invocat extrasul de arhivă nr. 466 din 3 august 2015, care confirmă înregistrarea desfacerii căsătoriei în anul 1989.

12. S-a arătat că, începând cu 24 aprilie 2001, situația juridică privind starea civilă a părților a intrat sub incidența noii legislații.

13. Prin urmare, la momentul încheierii contractului din 2006, Olga Prigala a dobândit bunul în mod individual, fără a genera drepturi în favoarea lui Eugeniu Prigala.

14. Reclamanții au mai indicat că, potrivit materialelor dosarului, apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx aparține în coproprietate Olgăi Prigala, Radu Prigala, Denis Prigala și Eugeniu Prigala, aceștia participând la privatizarea bunului.

Acțiunea reconvențională și argumentele pârâtului

15. La 24 aprilie 2015, Eugeniu Prigala a formulat acțiune reconvențională împotriva Olgăi Prigala, solicitând partajarea bunurilor imobile: apartamentul nr. xxxxx, casa xxxxx, str. xxxxx, or. xxxxx, apartamentul nr. xxxxx, casa xxxxx, str. xxxxx, or. xxxxx, cu atribuirea fiecăruia câte ½ cotă parte și încasarea cheltuielilor în sumă egală.

16. Ulterior, acesta și-a concretizat pretențiile și a solicitat determinarea cotelor de câte ½ asupra terenului pentru construcții și apartamentului situate în or. xxxxx, str. xxxxx, cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx.

17. În motivarea acțiunii reconvenționale, Eugeniu Prigala a indicat că el și Olga Prigala au fost căsătoriți, căsătoria fiind înregistrată la 28 iulie 1984 de Oficiul Stării Civile Anenii Noi.

18. A susținut că, pe durata căsătoriei, părțile au dus o gospodărie comună și au dobândit bunuri mobile și imobile. Relațiile de căsătorie au încetat odată cu desfacerea căsătoriei, înregistrată prin actul nr. 105 din 23 iulie 2014 în Registrul actelor de stare civilă al Oficiului Stării Civile Anenii Noi.

19. Eugeniu Prigala a arătat că, în timpul căsătoriei, părțile au dobândit apartamentul nr. xxxxx din casa nr. xxxxx, situată pe str. xxxxx, or. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, precum și apartamentul nr. xxxxx din casa nr. xxxxx, situată pe str. xxxxx, or. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx.

20. A mai susținut că, după procurarea bunurilor imobile, au fost efectuate lucrări de îmbunătățire și reconstrucție, finanțate în cea mai mare parte din mijloacele bănești obținute de el prin muncă, iar ca urmare a investițiilor realizate, valoarea bunurilor s-a majorat considerabil.

21. A menționat că dreptul de proprietate asupra bunurilor respective a fost înregistrat pe numele ambilor soți, Eugeniu Prigala și Olga Prigala, iar ulterior a apărut necesitatea determinării cotelor-părți ale fiecărui coproprietar.

Actele procedurale relevante

22. Prin încheierea din 24 noiembrie 2015 a Judecătoriei Anenii Noi, s-a dispus efectuarea unei expertize tehnice în construcții cu privire la bunul imobil situat în str. xxxxx, apartamentul nr. xxxxx, casa xxxxx.

23. Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 055-16 din 12 martie 2016, partajul în natură al acestui bun nu era posibil din cauza existenței unor construcții neautorizate și a neîndeplinirii condițiilor legale privind formarea bunurilor imobile.

24. Prin încheierea din 17 noiembrie 2016 a Judecătoriei Anenii Noi, s-a dispus efectuarea unei expertize merceologice și tehnice în construcții cu privire la apartamentul nr. xxxxx din str. xxxxx nr. xxxxx, pentru identificarea variantelor de partaj în natură și determinarea valorii cotelor-părți.

25. Prin scrisoarea nr. 715 din 9 aprilie 2019, Centrul Național de Expertize Judiciare a remis dosarul civil în adresa instanței de judecată, fără executare încheierii din 17 noiembrie 2016 și materialele prezentate pentru investigații.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

26. Prin hotărârea din 9 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olga Prigala, Radu Prigala, Denis Prigala. S-a partajat bunul comun al lui Olga Prigala, Eugeniu Prigala, Radu Prigala și Denis Prigala și anume apartamentul nr. xxxxx, situat pe strada xxxxxx, or. xxxxx, cu recunoașterea dreptului de proprietate a câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte pentru fiecare din coproprietari. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a admis integral cererea reconvențională înaintată de Eugeniu Prigala și s-a determinat cota-parte în proprietatea comună a lui Eugeniu Prigala și Olga Prigala și anume în 39% din terenul pentru construcții situat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx și în apartamentul nr. xxxxx, situat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, stabilind a câte $\frac{1}{2}$ sau 50% cotă-parte din bunuri, pentru fiecare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

27. La 7 septembrie 2023, avocatul Liviu Capcelea, acționând în interesele lui Prigala Radu, a depus apel împotriva hotărârii din 9 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediu Central.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

28. Prin decizia din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins cererea de apel declarată de avocatul Liviu Capcelea în interesele lui Radu Prigala și s-a menținut hotărârea din 9 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediu Central.

29. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, în urma unei aprecieri complete și corecte a probelor administrate în cauză.

30. Instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt și raporturile juridice dintre părți, concluziile acesteia fiind conforme probatoriului administrat.

31. Referitor la argumentele apelantului privind data încetării căsătoriei, instanța de apel a reținut că, deși căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea judecătorească din 1 august 1989, aceasta a fost înregistrată la organul de stare civilă la 23 iulie 2014, moment care determină încetarea efectivă a căsătoriei.

32. În acest context, instanța de apel a respins susținerea apelantului privind încetarea căsătoriei la 24 aprilie 2001, reținând că aceasta nu este întemeiată.

33. Pornind de la data încetării căsătoriei, instanța de apel a concluzionat că bunurile dobândite de părți până la 23 iulie 2014 au caracter de proprietate comună în devălmășie.

34. În consecință, instanța de apel a reținut că bunul imobil situat pe str. xxxxx, inclusiv cota de 39% din terenul aferent, a fost dobândit în perioada căsătoriei și, respectiv, este supus regimului proprietății comune în devălmășie, fiind corect stabilite de prima instanță cote egale de $\frac{1}{2}$ pentru fiecare coproprietar.

35. Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă soluția primei instanțe privind partajarea apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, cu stabilirea unei cote de $\frac{1}{4}$ pentru fiecare coproprietar, în condițiile în care toți membrii familiei au participat la procesul de privatizare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS ȘI SOLICITĂRILE RECURRENTULUI

36. La 20 august 2025, avocatul Liviu Capcelea, în numele și interesele lui Radu Prigala, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și hotărârii, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

37. În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de casare, întrucât se bazează pe o apreciere eronată a probelor și pe o aplicare greșită a normelor de drept material și procedural.

38. În acest sens, a susținut că instanța de fond a examinat cauza în mod incomplet, pronunțându-se formal asupra cererii de partaj în natură al bunului imobil situat în or. xxxxx, str. xxxxx, ap. xxxxx, fără a examina efectiv dacă bunul este partajabil în natură și fără a analiza alternativele legale prevăzute de art. 361 din Codul civil, deși această cerință a fost expres formulată prin cererea de concretizare a pretențiilor.

39. Recurentul a invocat că, potrivit actelor dosarului, coproprietarii au dobândit bunul în devălmășie, iar în lipsa unei înțelegeri contrare, fiecare este îndreptățit să solicite partajul în natură, conform art. 361, 557 și următoarele din Codul civil. În acest context, s-a arătat că instanța nu a analizat dacă bunul este partajabil în natură și nici nu a examinat posibilitatea atribuirii acestuia sau a compensării prin sultă.

40. Totodată, recurentul a susținut că instanța de fond a încălcat dispozițiile art. 239 și 240 din Codul de procedură civilă, întrucât nu s-a pronunțat efectiv asupra tuturor capetelor de cerere și nu a examinat în mod complet probele administrate, deși acestea confirmă calitatea de coproprietari și dreptul acestora la partajul bunului.

41. În consecință, a invocat că instanța de apel a menținut în mod nejustificat hotărârea primei instanțe, fără a înlătura aceste omisiuni esențiale și fără a răspunde acestui motiv de apel, ceea ce a condus la pronunțarea unei soluții nelegale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

42. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

43. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

44. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neîntreprinderea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(2) În recurs nu pot fi administrate noi probe, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată și despăgubirile menționate la art.372 alin.(3). Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit.e) sau în care

Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului, prevederile art.372 se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

45. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

46. Art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.”

47. Art. 239 din Codul de procedură civilă:

Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.”

48. Art. 240 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) La deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. (3) Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.”

49. Art. 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

50. Art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs;”

51. Art. 25 alin. (3) și (4) din Codul familiei:

„(3) În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească.

(4) La împărțirea proprietății în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soți îi sânt transmise bunuri care depășesc cota ce-i revine, celuilalt soț i se poate stabili o compensație bănească sau de altă natură.”

52. Art. 561 alin. (1), (3), (4) și (6) din Codul civil:

„(1) Partajul bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

(3) Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este comod partajabil în natură, partajul se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună; b) vânzarea bunului [...] și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, dacă niciunul dintre coproprietari nu a cerut atribuirea întregului bun sau dacă această cerere nu poate fi satisfăcută.

(4) În cazul în care unuia dintre coproprietari îi este atribuită o parte reală mai mare decât cota sa parte, celorlalți coproprietari li se atribuie o sultă.

(6) Instanța de judecată nu poate dispune un mod de partaj la care obiectează toți coproprietarii.”

53. Art. 562 alin. (1) și (2) din Codul civil:

„(1) În cazul mai multor cereri de atribuire care se contrazic reciproc, la atribuirea bunului către un coproprietar se iau în considerare necesitățile și interesele speciale ale fiecărui coproprietar, dorința titularilor cotelor-părți care formează majoritatea din toate cotele-părți și acordurile anterioare.

(2) Coproprietarul are dreptul preferențial la atribuirea locuinței în care își avea reședința obișnuită la data introducerii acțiunii de partaj, precum și, după caz, asupra mobilierului cu care este dotată locuința.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

54. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată reține că decizia contestată a fost comunicată reprezentantului recurentului prin intermediul poștei electronice la 24 iunie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 20 august 2025. Prin urmare, recursul a fost declarat în termenul de 2 luni prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

55. Examinând recursul declarat, în limitele motivelor invocate și potrivit art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată constată că acesta este admisibil și întemeiat.

56. Completul reține că litigiul a fost inițiat de Olga Prigala, care a solicitat recunoașterea dreptului său de proprietate exclusivă asupra apartamentului nr. 2 din str. xxxxx, or. xxxxx, și asupra cotei de 39% din terenul aferent, precum și

radierea dreptului de proprietate înregistrat pe numele lui Eugeniu Prigala. Ulterior, prin cererea de concretizare, Olga Prigala, Radu Prigala și Denis Prigala au mai solicitat constatarea faptului încetării căsătoriei dintre Olga Prigala și Eugeniu Prigala la 24 aprilie 2001, precum și, în privința apartamentului nr. 3 din str. xxxxx, stabilirea cotelor-părți de câte $\frac{1}{4}$ pentru fiecare coproprietar și partajarea în natură a bunului.

57. Prin acțiunea reconvențională, ulterior concretizată, Eugeniu Prigala a solicitat determinarea cotelor-părți de câte $\frac{1}{2}$ pentru el și Olga Prigala asupra apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx și asupra cotei de 39% din terenul aferent.

58. Prin hotărârea din 9 iunie 2021, prima instanță a admis parțial acțiunea principală, a stabilit câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte pentru fiecare dintre coproprietarii apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx și a respins în rest pretențiile. Totodată, a admis acțiunea reconvențională și a stabilit câte $\frac{1}{2}$ cotă-parte pentru Olga Prigala și Eugeniu Prigala asupra bunurilor situate în str. xxxxx.

59. Prin urmare, dintre pretențiile formulate în acțiunea principală, prima instanță s-a pronunțat asupra determinării cotelor-părți aferente apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, însă nu a examinat distinct și efectiv capătul de cerere privind partajarea acestui bun.

60. Completul de judecată menționează că determinarea cotelor-părți și partajarea bunului au un obiect juridic distinct. Stabilirea cotelor individualizează întinderea dreptului fiecărui coproprietar, fără a conduce la încetarea coproprietății, în timp ce partajul presupune stabilirea modalității concrete prin care proprietatea comună încetează.

61. Potrivit art. 25 alin. (3) din Codul familiei, determinarea cotelor-părți în proprietatea comună în devălmășie și împărțirea acesteia în natură constituie operațiuni distincte, care, în caz de neînțelegere, se realizează pe cale judecătorească. Totodată, alin. (4) al aceluiași articol permite transmiterea bunurilor unuia dintre soți, cu stabilirea unei compensații atunci când valoarea acestora depășește cota care îi revine.

62. Din aceste dispoziții, coroborate cu normele generale privind partajul proprietății comune pe cote-părți, rezultă că determinarea cotelor-părți și împărțirea efectivă a bunului reprezintă operațiuni juridice distincte. Prin stabilirea cotelor se individualizează întinderea dreptului fiecărui coproprietar, însă starea de proprietate comună se menține până la realizarea partajului.

63. Potrivit art. 561 alin. (1) din Codul civil, partajul bunului proprietate comună pe cote-părți se face, cu prioritate, în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

64. Dacă bunul este indivizibil sau nu este comod partajabil în natură, instanța examinează posibilitatea atribuirii întregului bun unuia sau mai multor coproprietari, în schimbul unei sulte, iar celelalte modalități prevăzute de art. 561 alin. (3) din Codul civil devin aplicabile numai în condițiile stabilite de lege.

65. În prezenta cauză, stabilirea cotelor de câte $\frac{1}{4}$ pentru fiecare coproprietar nu echivalează cu soluționarea cererii de partaj. Prin această soluție a fost determinată doar întinderea dreptului fiecărui coproprietar, fără a fi stabilită modalitatea concretă de încetare a coproprietății.

66. Examinarea distinctă a cererii de partaj era necesară cu atât mai mult cu cât raportul de constatare tehnico-științifică din 12 martie 2016 privea un alt bun imobil, situat pe str. xxxxx, iar expertiza dispusă cu privire la apartamentul nr. 3 din str. xxxxx nu a fost efectuată.

67. Prin urmare, nu au fost stabilite circumstanțele necesare pentru a se determina dacă apartamentul poate fi partajat prin celelalte modalități prevăzute de art. 561 din Codul civil.

68. Apelantul a invocat că prima instanță nu a soluționat efectiv capătul de cerere privind partajul apartamentului și nu a stabilit modalitatea concretă de încetare a coproprietății, conform art. 561 din Codul civil.

69. Potrivit art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel era obligată să verifice, în limitele apelului, legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, să examineze circumstanțele care nu au fost stabilite, dar care prezintă importanță pentru soluționarea cauzei, și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate.

70. Cu toate acestea, instanța de apel s-a limitat la confirmarea soluției privind stabilirea cotelor de câte $\frac{1}{4}$ pentru fiecare coproprietar, fără a distinge între determinarea cotelor-părți și realizarea partajului și fără a verifica dacă prima instanță s-a pronunțat efectiv asupra capătului de cerere privind partajarea bunului comun.

71. Considerentele generale potrivit cărora hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată nu pot substitui examinarea unui motiv esențial de apel. Obligația instanței de apel de a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate presupune oferirea unui răspuns concret și suficient argumentelor susceptibile să influențeze soluția cauzei.

72. Prin menținerea hotărârii primei instanțe, fără examinarea efectivă a capătului de cerere privind partajul în natură și fără verificarea aplicabilității modalităților de partaj prevăzute de art. 561 din Codul civil, instanța de apel nu a asigurat examinarea completă a pretențiilor deduse judecății.

73. Completul de judecată apreciază că examinarea prezentului recurs este necesară pentru consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție privind obligația instanțelor de a distinge între determinarea cotelor-părți și realizarea partajului, precum și de a examina efectiv fiecare capăt de cerere dedus judecății. În consecință, este incident temeiul de recurs prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

74. Eroarea constatată nu poate fi corectată direct de instanța de recurs, deoarece examinarea cererii de partaj presupune elucidarea unor circumstanțe de fapt, aprecierea probelor, stabilirea posibilității partajării bunului în natură și, după caz, determinarea valorii acestuia și examinarea poziției coproprietarilor cu privire la modalitatea de partaj.

75. Aceste aspecte excedează limitelor controlului de legalitate exercitat în recurs și urmează să fie examinate de instanța de apel, cu respectarea dreptului părților la examinarea cauzei în două grade de jurisdicție în fapt.

76. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să examineze motivul de apel privind nesoluționarea cererii de partaj, să distingă între determinarea cotelor-părți și încetarea coproprietății și să verifice posibilitatea partajării în natură a bunului, în raport cu pretențiile formulate, poziția coproprietarilor și probele administrate.

77. În cazul în care se va constata că bunul este indivizibil sau nu este comod partajabil în natură, instanța de apel va examina celelalte modalități prevăzute de art. 561 alin. (3) din Codul civil, în funcție de cererile formulate de coproprietari. În acest context, instanța va ține seama de orientarea jurisprudențială potrivit căreia atribuirea bunului în schimbul unei sulte urmează a fi examinată înaintea vânzării acestuia, atunci când un coproprietar solicită atribuirea bunului, iar cererea sa poate fi satisfăcută.

78. În cazul formulării unor cereri concurente de atribuire a bunului, instanța de apel va aplica criteriile prevăzute de art. 562 din Codul civil.

79. În aceste condiții, recursul declarat de avocatul Liviu Capcelea, în interesele lui Radu Prigala, urmează a fi admis, decizia din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru casată integral, iar cauza trimisă spre rejudecare aceleiași instanțe, în alt complet de judecată.

80. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de avocatul Capcelea Liviu în interesele lui Prigala Radu.

Casează integral decizia din 30 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru și trimite cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Prigala Olga, Prigala Radu și Prigala Denis împotriva lui Prigala Eugeniu, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice” SSC Anenii Noi, privind constatarea faptului încetării căsătoriei dintre foștii soți, recunoașterea dreptului de proprietate exclusivă asupra imobilului, dispunerea radierii dreptului, partajul bunului comun, recunoașterea dreptului de proprietate, partajul în natură a bunului, încasarea cheltuielilor de judecată, precum și cererea reconvențională înaintată de Prigala Eugeniu împotriva Olgăi Prigala cu privire la determinarea cotelor-părți în

proprietatea comună în devălmășie, spre rejudecare în Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu